

DE POSTRIJDER**Huis C. VELGHE & Co**50-52, Maestrichtersstraat,
Tongeren.**DE BESTE STOFFEN,
DE BESTE KLEEDEREN.****DER PROVINCE LIMBURG**

WEKBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG.

BUREAU EN REDACTIE:
Drukkerij COLLEE
Naam, Maaschappij
TONGEREN,
Posttelefoonnummer 84855,
Telefoon 13.
Abonnementprijs: fr. 12.50 per jaar,
voorst betaalbaar,
30 centimen het nummer.
Alle toezendingen van geld, brieven en aan-
kondigingen, moeten franco gedaan worden
aan den uitgever.**AANKONDIGINGEN.**
Prijs per regel
Dagbode Allelei- en Provincienieuws
Voorsien en Doodsberichten fr. 1.00
fr. 3.00
fr. 3.00
KLEINE AANKONDIGINGEN:
Van 1 tot 4 regels fr. 2.50
Elke regel meer fr. 0.50
Voor meer dan één inlassing, prijs volgens
kkoord.
Alle aankondigingen en mededeelingen moeten
ons toekomen voor Donderdagmiddag.**Tongeren brengt aan het H. Paterke een roerende hulde**

De vromedeling die verleden Zondag door de straten van de aloude St-Materius stad wandeelde zijn wellicht afgetrandsel heb- ben wat lichtzinnig voorstelt er niet, dat ge- gevel werd, immers grond de stad was beveld, 1 waren uitzonderingen de hui- zen waaraan de dekruik niet wapperde. Dat alles was ter eere van hem die zoo klein tijdens zijn leven, zoo eenvoudig en zoo ne- derig na de roem is van onze provincie en zoo meer en meer harten tot hem trekt: die deugdzaam minderroeroer Pater Valen- tinus Paquy. Tongeren wilde in dank- bare hulde de 100e verjaardag zijner gebo-orte herdenken.

De plechtigheden begonnen Zaterdag avond 17 November met een jeugdavond voor studenten en kajotters in het O.L.V. College der stad.

Voor een menigte zongelieden sprak de Heer Professor Gussien. In heerlijke taal, over het « Heilig Paterke » toebehoort van eerbied voor het gezag, van versterking en zielreinheid, dengens waartoe hij krachtig putten in zijne roete godsvrucht tot Maria. Moge dit schoone woord vrucht heb- ben aangezet om Pater Valentinus na te volgen.

Zondag morgen was er wel wat koele wind maar het zonnige kwam in den hemel zitten en wierp ondanks de vergevorderde Novembermaand, een zomerglans over het feest.

De groote klok luidt voor de Mis van dankzegging die in de H-ofkerk, waar Pater Valentinus gedoopt werd, middienaar was en zijn eerste communie deed, om 10 uur zo opgedragen worden. Reeds lang voor den tijd stroomt het volk langs alle kanten naar de prachtige en zinnige Lieve Vreuwkerk toe. Want de Hoogerwaard- Pater Cornelius Vermaas, Provinciaal der Minderbroeders van België, bijgestaan door de E. Paters Gardiaans van Tongeren en Hasselt en den E.P. Ideshaldus Pieters het alre bekendst is de kerk zoo gestempeld dat men er niet meer binnen komt. Wij het Heilig Sacrament voltrokken wordt galmt door de kerk de puike tweestemmige mis van A. De Smet, keurig uitgevoerd door de Schola Cantorum.

Zelden woonden wij een Goddelijken dienst bij waar zulk een ingezetene stem- ming heerschte als tijdens de dankmis om den Heer te loven voor al de genaden aan Zijnen dienaar Pater Valentinus Paquy geschonken.

Die honderden en honderden menschen daar tegenwoordig voelden zich maar een hart en een ziel om den Heer hun erheut- nisse te betuigen om den kostelijken schat in Zijnen dienaar aan Limburg geschonken. Toen het H. Misoffer gedaan was trog de menigte in dicke drommen en al biddend naar het geboorte huis van het « Heilig Paterke » in de Maestrichtersstraat. Er was daar noch aan of ontrent te komen en wij brengen hier hulde aan de politie die op voorbedeelde wijze de beste orde handhaaf- de tusschen die zee van menschen die zich verdrongen op de koemarkt, op den boulevard en in de Maestrichtersstraat om mee van zoo dicht bij mogelijk het geboortehuis te kunnen benaderen.

Met zijne gekende versprekendheid boont de Z.E.H. Theunissen, Deken van Tongeren,

hoe het « Heilig Paterke » om zijn deugd-zaam leven een roem is voor de stad en voor zijn land en een tooneel van trouw aan Onze Moeder de Roomsche Katholieke Kerk. Daarna wijkt hij de godenplaat welke in den gevel van het huis is aangebracht wij- de menigte nog onder den indruk zijner schoone toespraak.

— Ni l'hestege de menigte zich naar de rime Cote ardennaise toe die in enkele minuten valt en de E.P. Van Gestel, cit het Dominicaan Klooster van Leuven be- schrijft het verhoor om Pater Valentinus te schetsen als de roem van Tongeren en Limburg.

— Een Demiaank den 100e uit- sprekend van een Minderbroeder!

St. Dominicus en St. Franciscus malkan- der omhevelde! Wij denken aan dit prachtig kunstfeest wanneer we Pater Van Gestel zoo heerlijk schoon het « Heilig Paterke » hooren uitbeelden als de ware roem van zijn stad en zijn land. Met ge- houden adem en tot weens toe ontroerd zaren die honderden aanwezigen te luisteren naar die zoo diep ingrijpende en met zoo veel welsprekendheid gegeven voordracht. Pater Van Gestel is een kunstenaar en heeft hier het beste zijner kunst aan het Heilig Paterke geschonken. Er werd dan ook van den sympathieken spreker een geseestijfde en langdurige ovatie verrecht.

— 5 Avonds om half acht, zou E.P. Anice- tus Ancebeder tot Hasselt, in de zaal van den Volkedood een voordracht geven met lichtbeelden over Pater Valentinus, Reeds om 7 u. is de zaal vol en zoeken de binnenkomende tot nog een stoel te krij- gen, om half acht is het onder en boven zo vol dat er geen plaats meer blijkt aan en velen moesten weerskeren.

Bij middel van een reeks prachtige lichtbeelden vertelt Pater Anicetus het savou- tische maar toch zoo schoon leven van het « Heilig Paterke » men hecht er bij, men weet er bij, men ondergaat ontroeringen die zijn deval aan hart en ziel als een vurige retraité en wanneer de spreker na een uur aankondigt dat hij de voordracht voor enkele minuten schorsen zal is elkeen blij dat die geestelijke kernis nog gaat voortduren. Nu spelen de Kajotters een- zame prachtige stukken muziek uit hun repeti- torie ter eere van het « Heilig Paterke » waarover ook zij fier zijn.

— Na wat verpoizing hervat E.P. Anice- tus zijn beoeneide voordracht en houdt nog eens de fabriële toebehoeders onder de be- geestering van zijn woord rethorische een- gesproken uit. Het was kwart voor tien toen de welgedekte feestavond eindigde, en elkeen trok naar huis meedragend het heer- lijke beeld van 't Heilig Paterke, dat meer om meer bezingt te stralen in de geest en het hart van ons Limburgsch volk, een volk dat nu elkeen dacht opdat het God zou believen Pater Valentinus speedig tot de eer der altaren te verheffen.

— Hoe het geboorte huis van Pater Valentinus Paquy aan den brand ontsnapte den 19 Augustus 1914.

— Iedereen te Tongeren weet dat na den brand der huizen aan de Statieaan, ook de werkhuizen Defourmy en een gedeelte der

broensrij Feurige-Besmetten in brand ge- schoten werden.

De bouwrij werd afgesloosd door de Duitse soldaten, onder leiding van Stads- commandant Henke. Maar de werkhuizen Defourmy zijn totaal afgebrand, en na de werkhuizen begon het aanpalend woonhuis, (dak, zolder en achterkamer) leezzaam aan 't branden te geraken.

— Juist op dat ogenblik kwam daar Louis E.H. Delvois, bestuurder der Vrijz. Am- bachtsschool, die zich met zijne welbekende stouterheid of overal tusschen de Duit- sche troepen en weg liet te bewegen. Hij gaat Henke, die op den brandmarkt stond, op de schouders klappen, hem het gewaar an- toonen en met hem (onder hem gewaar) te kruipen zo kamers en zolder op, met em- mers water en met stoffen. En alsoe heb- ben zij het beinend naar niet verstan- den knelloofheid bespiedt, met stoffen uitgegaten, en met de voet en uitgepraat.

— Ware dit niet tijdig gekomen geweest, dan zou het woonhuis, geboortehuis van Pater Valentinus, heel zeker in puin geweest zijn en zouden daaromst ook het waarheids-ge- noemde andere huizen in de Maestrichters- straat afgebrand zijn. Want eenige ogenblikken daarna word Henke tijdelijk als Stads-Com- mandant afgezet, en door majoor Bodin vervangen en de brandspuiten moesten de straten ontgruinen om de inknemende Duit- sche troepen door te laten. E.H. Delvois was een der eenige Tongerenen die den 18 Augustus in de stad in vrijheid gelaten word, na zijne moedige en strenge discus- sie op de Groote Markt met Generaal von Flotow, die aan 't hoofd stond der brand- stichters ontzet, dat de misdeed die misdeed de voortaanste oorzaak is dat Tongeren den 18 Augustus 1914 aan een ramp onderweten is.

De handen aan 't werk.

— Alles hat voorzaten, dat de komende verkiezingsstijd hevig zal zijn. De sociale- ten spannen allen in het werk, om de mens- chen naar hunnen kant te krijgen, met groeten hun kan kondigen ze elk een afzet- plicht, verandering aan. Dat ze van die ge- zedelijke gebruik maken, om de werklozen op te loyen tegen de zwaarste lastdrachte knachten, dat ze de bevolkering leeg- zame krachten op te loyen, dat ze niet verzetten te zeggen, dat ze de wereld niet veranderen in een aardig paradijs, hoewel we naar elkeen aan te stijgen. Natuurlijk dat zij zelden, de hoofdmannen, tusschen een schapenriet op het droge brengen, daarop zijn woord, ten andere dat ze geen kapitalisten, ze heeten dat gesteld moet zeer worden. Kwastie van opvatten, zei- leer Nollis en hij kust zijn zwintheit.

— De 23 eeren stelen het hoofd in de lucht en zetten de knip als een halloon en hebben de proef van alles te zijn en stellers ashen die rijken naar voorhoedebanzen.

— Maar juist dat socialistisch gedoe en het liberaler gezwets zijn voor ons Katholieken een verdere van wat onze tezen troeven op toeg zullen zetten en het roer in han- den te krijgen. Dat moet worden belet, en daarvoor moeten zeene oppofferingen te groot geschikt, mag geene moete worden gespaard.

— Want op ons met de zware plicht die ver-

loren meerderheid, t.t.z. de algemeene meerderheid te herverwen. Dauntoe dienen al de krachten geconcentreerd te worden maar een doel: ons heerlijk, volkreuzig, besteliek programma, dat door alle Katho- lieken kan omschreven en aanvaard worden den laide door, in vergaderingen en mee- tingen, in dag, en weckbladen, bekend maken en uiteen zetten; de poede oprust- pelijk ontsnaken, hun elendig gestokt klensstrijk, die werkmans en patroon tweevet elander zet als vijanden, aan de klack stellen.

— Eelch, onze propaganda zal maar doema- tisch zijn, zal maar gezonde vruchten drag- den, alle walle als een man, front maken tegen de heijtelijke politiek van socialisten, com- munisten en liberale vogmannen.

— Het zand onbetwistbaar vast, wilen we naar de zere, wilen we ons katholieke do- mesticatie programma stap voor stap ver- vermenen, dan mogen we eerst en vooral de vijands macht niet onderschaten en heb- ben we in de tweede plaats, geen krachten te verspillen.

— Het is voorwaar hoog tijd dat elk zijn plicht berippe en zijne verantwoordelijk- heid inziet. Alleen ten koste van dat alles is er voor land en volk nog een heijtelijke toekomst, wezgeleed!

Matigheid.

— Het zucht van een mensch, die door over- dacht in den drank, zich zelven om zoo te zeggen verlaat om aan het roel-zeze die- derlyk maakt, loezemt wak in.

— Een glas hier drinken is niet af te raden, verre van daar, maar men moet van een- gele zakk zeene slechte maken door de om- matigheid. De schade, die een doekland op zich trekt en de vorozins die hij geeft zoude voor iedereen moeten een aanspor- zing wezen om steeds matig te zijn.

— De mensch die overal doet in den drank, verliest zijn gezag en goeden naam. Hij wordt door het gedricke droeken zijn, bijna als krankzinnig en 't gebreut maar al te veel, dat de levensnaden van den drank- leid in het zolhuis eindigt.

— De rampen door den drank-aad lezewege- gerecht, de armoede die er door geled- en wordt, de misdaden die onder de invloed van den drank worden bedreven, de huisege- zinnen die er door ten onder gebracht wor- den, en vele anderen onbeiden die dit dodel- de oorzaak voortspruiten, zijn ontelbaar.

— Het is onverantwoord, hoe sommige men- schen, die een vromen en kinderen hebben zich zoove kunnem verzetten, dat zij het leuen der wezen, dat hun diehard zu- nroeten zijn, tot een hel maken, en soms zes vier gaan ze te misgafelen.

— Dat men de schuld daarvan niet aan de herbew lezwe, het is de verbeurde, die zot- teoeten waken, wat hen te doep staat, en wanhoeer hij uitschelden moet.

— Er zijn misginnen herbeuzers, die zoover gaan dronk te beoelien een hunne verbeur- zijk, en dit is niet alleen af te keenen, maar het is een echte schande.

— Wij meuen echter, dat het meeste deel, hoer geen dronker personen in hunne plaatsen hebben en hun leeste dien zo orde en matigheid in dezelve te behouden, 't geen de plicht van allen is.

Indien men een glas hier last, dat men het drinke, maar dat men het geld, dat voor het huisgezin bestemd is, niet verkwijste in onmatigheid.

— Hoe gelukkig zijn die menschen niet, die den gouden reuel der matigheid weten te onderhouden. Hoe gemakkelijk zijn ze niet met hoeveel gezonen en voldeening ligt hun leven niet dorzaard, terwijl dat van den drinker! best aan een hel gelikt!

— Dat men zegge en bewere, dat de man niet altijd te huis kan zijn. Is dat een redde- om van de herbew zijnen 't huis te maken? Zeker niet! Dat recht heeft men niet en indien men het doet dan komt men te kort aan zijne plichten.

— Niemand heeft het recht, zijne vrouw en kinderen door den drank te doen lijden! Niemand heeft het recht zijn eigen aan het roedelos die gelijk te maken, en die he- tradende beweert, heeft voorzeker ook zijne beprovingen, want ieder huisker heeft zijn kruisken, maar hij zal toch teer in staat zijn het kruis dat hem opgelegd wordt te dragen, dan diegene die andere reeds onder den eigen last zijner wandelen wankelt.

— Laat ons dus de Matigheid beminnen en in eere houden en overal en aan iedereen het goede voorbeeld ervan geven.

— Dat men zich vermaakt, dat men een glas drinke, dat men plezier make, zooveel men kan, maar dat men steeds binnen de palen blijve die onze wezheidig als redelijk schepel God ons stelt.

— Dat men niet bevanoud of beschaafd weze weg te gaan of te laten zien dat men voor gezene drinkerschap of overlaid is, maar dat men overal en met ferheid hand lele en werke als een trouwe volger en vriend van de schoone deugd, die in alles ons leid- draal moet wezen namelijk de matigheid.

BUITENLAND**YOUgosLAVIE.**

— Gevarlijk heerschap. — Sinds een paar dagen bevindt zich in een cel der gevange- nisse van Bratislava een man van heurlijke gestalte, die aan handen en voeten zeebold is en ten overvloede nog een kugel van tien kilo aan zijn linker voet moet meeslepen. Hij noemt zich Karl Haffner, maar men weet niet zekerheid dat dit niet zijn ware naam is. Wel weet men zeker, hier met den gevarlijksten, vermietelsten handte te doen te hebben, die wellicht ooit in een cel heeft gezeten.

— De lijst van zijn haast romantische ver- grijpen begint in 1921 te Clui, in Roeme- nie, waar « Haffner » in de woning van een rijken koopman verschijnt en dezen met de revolver in de vuist dwingt, hem al zijn comptant geld, 7 miljoen lei, te overhand- digen. De Roemeensche politie houdt hem pas een half jaar later aan. Hij wordt ver- oordeeld naar Arad overgebracht — en ontvlucht uit het gevange afdaar na twee maanden.

— Vijf jaar lang leeft men niets van hem, Dan verschijnt vijf gewapende bandieten op klaarlichten dag in de eenige bank te Bratislava, in Slovaakie, beoene den kassier en plunderen, en een toegesloten bediende den bank te hebben opengegoeden, de brand- kast. Tweehonderd duizend kronen kleeft de haat. Zij vlychten in de bosschen van Noord-Slovaakie. In deze bosschen vinden

— de op uwe vijanden behaalt. Alle daveel- dat schuilt niet overal, anders is hare hand- delzige niet ontvankelijk. — Ik betrouwe de jonker niet verder dan hare schaduw, . . . Vermoedt gij iets? — Wie levert mij het tegenwoordelijk bewijs, dat uwe dochter den vijand, zoo niet in de hand zoekt te werken, dan toch toegangen is?

— Hoel rees toornig overeind en zocht zijn rapier.

— Dat is eene zwaare beoeding! In bul- denes hij: Met welk recht verdent gij mijn eigen vlesch en bloed christen te zijn?

— Bedaar, hoer graaf, paide de sdauld: zoo erg had ik 't niet gemeend. Leg mij diensvolgens uit, wat er, naar uwe meening, onder de trauring der jonker verborgen ligt.

— Heintwee, Diederik, — Heintwee? Ik geloof er niets van! Wat aantrekkelijkheid kan de geboorte- grond nog voor haar bezitten, bij de verze- kering der dood van haren verloofde? Zeker zou zij de vermetelheid zoover niet durven drijven, de have van 's minnaars on- der te verkiezen, boven deze van haren vader? Neen, dat is onmogelijk!

— O zwig! gij rijt eene pasgeborene wonde open, die smartelijk bloeden doet. Weg met die ondergeschikte aangelegenhe- den! Spoken wij van zaken.

— Inderdaad, gij hebt gelijk. Noe, een raad, evenwel: Waak, hoer, zie rond, laat niets ongemerkt voorbijgaan. Beloer de minste bewegingen der jonker: versper alle uitgangen en vensters, welke haar niet butten in gemeenschap zouden kunnen stel- len, want, zoo waar als ik Mahomed dien, uwe dochter speelt de verraderrol: zij is christene!

— De personen die een abon- nement aan den « POST- RIJDER » voor het jaar 1929 nemen, zullen het blad kosteloos ont- vangen van den dag hunner inschrijving tot 31 December aanstaande.

— vier dagen na elkaar drijfjachten op de reeds doodelijk vermoede bandieten plaats. Zij worden omsingeld, vuren als razend op den gedarmde, en als één reeds bijna be- reikt is, schiet deze zich een kogel door het hoofd. Drie anderen worden gevangen ge- nomen. Alle drie zijn gewond, en onder hen bevindt zich « Haffner ».

— Als men die drie zwaargewonden naar Bratislava zal overbrengen, weigeren de gedarmde het geweld op zich te nemen, nu vrees voor geweld bij een poging tot vliechten, voor wraak, voor bijstand van vlechtplichtigen. In een gesloten militair ont worden de bandieten daarom naar Bratislava gebracht, waar het proces moet plaats hebben, en waar elk in een cel door speciale afdeling bewakers in het oog ge- houden wordt.

— Wie die « Haffner » nu is? Men heeft hier met een beschaafd man, naar men meent te weten met een oud-officier te doen. Haffner moet onder den naam Szobany officier in het roode leger van Bela Kun geweest zijn en bevelhebber van een der terreur-afdelingen onder Tinsz Szemely. Hij heeft het misdadige tot bank- roover gebract. Thans, een paar weken voor den aanvang van het proces, wan- hoort hij nog volstrekt niet. Hij heeft « manieren », en toen de officier van justie- paas de celduur liet openen om, na de andere, ook deze aangehoude eens te zien, sprong de zwaar-geboede oud-officier van den Hongaarschen Sovjet op, boog naar de regels der etiquette diep en groette den officier van justitie met een beleefd: « Angenaar! »

— Treurig geval met doodelijken afloop door het scheeren te Axel. — Een handelaar die regelmatig naar een scheerschool ging om zich te laten ontlasten van zijn baard, werd dezev dagen door den barbier onder de kin lichtelijk door het scheersmes gekwetst tot bloeden toe.

— Na eene kleine verzorging ging de man in verschillende herbergen en dacht niet meer aan deze kleine wonde waar niemand nog het minste erg in had.

— Nu rond den avond begon er eene kleine onestaking; zij die oorzaak gijg hij naar huis. Bij zijne thuiskomst verorgerde zoodanig de pijn, dat een geneesheer in aller- haast ontboden werd.

— Intusschen was het gezwel onder de kin verschrompelijk geworden.

— De dokter kon echter niets meer dan de dood vaststellen, die schijnt veroorzaakt te zijn door bloedvergifting.

— De droefheid van de echgenote en kin- deren is groot.

— De man is pas 40 jaar oud, en werd door eenieder geacht.

— ARGENTINE. — Het gruwelijk lijden eener moeder, — ZIJ DOODT HAAR MELAATSCHER DOCH- TER. — De moeder der 13 jarige Josefina Perotti, te Buenos Aires bemerkte — en zij werd door een geneesheer in haar meening gestaafd — dat het meisje door melat- schheid was angetast. He had nog geen

— Heel schrikte en poogde zijne hevige ge- moedsaandoening te verbergen.

— Haar invloed, beweerde hij; is van weinig belang.

— Des te heter, zei de winzer. Hoer nu wat mij het is bracht: Eene nieuwe kara- van pelgrims is onverwijld aangekomen. Op het klijktoretje gestegen, bemerkte ik hunne aanwezigheid op kleinen afstand van het slot. Ze welen niet, de dwaepzien, dat hoer, van achter deze stomme muren, de dood aansprimp! Hun getal is overgens zeer beperkt; de barlose bende schijnt ter groot aan vermoens en gebrek, blijkt bare teekens dat hun ergens een bloedige poets werd gespeeld. . . .

— Het voorspel, verbeterde die burcht- hoer.

— . . . Alsloet doet voorzien, dat wij die lieden, zonder reut moeite, de reis naar Jeruzalem zullen sparen.

— Is het krijgsvolk van hunne aankomst kond gemaakt?

— Zij vervult de onderaardsche gewel- ven. Ik balmde niet de muren te ontruimen en alle gerucht te verdooven; 't het krijgsvolk voerspelde ik eene nieuwe overwin- ning op goeden buit. Het hijgt naar de bespraging.

— Goed voorteken? Welk is, denkt gij, de geschikte stond, om die sullen naar de andere wereld te sturen? . . . Wis en zeker, heden nacht nog, mijn beste? Trouwens, hoe eerder ze weggeraumd, hoe beter.

— Mijn antwoord op uwe vraag, hoer graaf, is nog anhangig. Indien niets mine plannen tegenwerkt, verkies ik de eerste morgenschemering. Tot middernacht laat ik onze soldaten, in de geheimde krochten, hunne zwelpartij voortzetten. Waarom niet? Wijn en rook, sisdar hun eenige God!

MENGELWERK van « DE POSTRIJDER ».

GELOOF EN LIEFDE
Geschiedkundige Ridderroman

UIT DEN EERSTEN KRUISTOCHT.

Diepog noch de maagd in smart weg.

De spreker vervolgde:

— Ik begriep het, Maria: hier opgestoten blijven, terwijl buiten alles jubel en leeft, de lenten ons zoo vriendelijk aanpinkt, moet u wel pijnlijk vallen. Pot echter moet, dra schermert de verlossingsdagg, gloort de overwinning op onze vijanden ons toe en, met hare luauwren om de slapen, kee- ren wij naar het vaderland terug.

— Vader, kreunde de maagd: al te lang heb ik voor u gezweven; er is eene stem die mij beschuldigd, mij verwijst. . . . Ach! ik durf het bijna niet zeggen. . . .

— Spreek op! morde de edelman.

— Waarom vervolgt en weerhoudt gij de ongelukigen, die op weg naar Jeruzalem, dezen burcht, voorbijrukken? O, ge denkt dat hun sterfgehuil niet tot in mijn afge- legen vertrek doordringt, het spotgelach uwer soldaten mij niet kwam tegenwe- waard? — Ge bedroeft u: ik weet alles: Ze zijn uwe vijanden, zegt ge. Wat hebben zoo u of eenen der onzen misdaan?

— Ik had het geraden. Gij dwaalt nog immer in den nacht der duisternis; nog kent gij dat volk niet! De tijd, mijne doch- ter, zal u leeren of ik, ja dan med, gelijk had mij zelven en al wat ik bezit op te of- feren tot hunne verdeding. Moet ge den

haat voelen, die in mijn binnenste blaakt, ge zoudt met uwen vader oprispingen, hem in vervoering de hand vatten, vertap- pen en vloeken al wat die christene fonde- ceen, aanbieden en verdedigen; het zoudt, ondanks uwe kunne, in de vuist nemen, hunnen God den oorlog verklaaren en hem tartend uitdagende zijne macht te toonen!

— Hou op! riep het meisje: Uwe blas- phemie trekt de vermaeldijding op ons en tot kastel! Zwich des Scheppers al- macht!

— Gij ook dus, Maria, beet Hoel haar toe, gij ook ge hebt geloof aan tal van dwaaz overleveringen, die den geest verstompen, u het ondrageljkste jak opleggen, en onder den hiel gekneld houden eener macht, die slechts bestaat in de verbeelding van zinne- looze dwaepers? . . . Dit bijgeleed ik u dwingen af te zweren, te spijt van u, trots alles!

— Nooit, sprak de jonkver vastheraden. Liever sterfden dan God te verloochenen, mijn Zaligmaker te versaken! Handel met uw knid naar goeddenken, vader, toch zal het u blijven liefhebben en voor u bidden. . . Ik ben Christen!

— De liefte tot zijne dochter deed den godalsteraar andermaal de stem verte- deren en zeggende:

— Gij zult haast uwe dwaling inzien, Maria. Vlei u niet met de hoop door uwe stijfhoofdige willen een geheim doelwit te bereiken; reeds zijn uwe pogingen verijd- del.

— De maagd verstond de geschiedenis dier bedreiging.

— Zwoegend joeg haar boezem; heur hart- verscheurend geschreef ontprende den ver- volgen edelman een woord, dat hen reeds geruimen tijd de lippen verschroelde:

— Gij bentom hem dus nog altijd?

— Ze zwaart 't Ze zwaart! hermo de derde, de handen smeekend openheuen: Hoerger dan ooit min ik hem, heb ik hem omitsprek- kelijk lief!

— Rampzalig! Hij, dien het leven's licht- schenok, een blond blaazen aan de wies op- knoepje, u met edele zaven rijk beleelede, dien vergelgt ge met de zwaerste ondan- kbaarheids, hem verstort gij en stelt in zijne plaats eenen banneleu. Allicht ergens, in een vergeten hoek het us der vormen geworven! Uw hart werd u ontroofd door eenen christene . . . Ha! hoe is het moe- gelijk, dat ik, de machtige Hoel, niet bezwijk onder de schaamte en schande. Ge vrees mij dan niet meer? . . . Ge trotsert mij? Wat beduiden die uitdagende blikken? die spottende glimp? . . . Tot dar! ik klijt wie ik ben, de vader die over u heerscht en be- schikt naar goeddenken. Van onder mijne ooggen!

— Mijn geweten is thus gerust, vader. Onder Gods heik kan geen gewaar mij scha- den. Trouw er ik de heinering aan Wil- fried, die, met zijne reine liefde, de kiem van het geloof in mijn hart stortte.

— Dit zijn al ijdele woorden! schokschou- derde de burchtroer.

Gerucht van voetstappen werd op den trap gehoord. Aanachtig splitste hij de ooren en eindigde streng:

— Pst! daar komt mij trouwe Diederik. Zonder twijfel brengt hij verheugende ma- ren. . .

— Nieuwe folteringen, nieuwe martel- ings. — Onvoorzichtige, wilt ge zwijgen!

— Drie slagen dreunden.

Nauwelijk was het « Binnen!» uitgespro- ken of de zware gordijn schoof ruschend weg; een lang opgeschoten ridder, meer

van bouw, zwart van uitzicht, taal in. De zilversternde lidenstruiking, als aan zijn lijf geheeten, gaf hem het aanzien van een heerzoplastigen bevelhebber. Katholiek valseh loerden kleine oogen in diepe lollen.

De hand op het gewest van zijn hoofd slag- zwaard, den helm in den arm, boog hij met zwier voor den jonker en bood vervolgens zijnen groot aan den slovoeging.

— Edele jonker, hoogedele heer, fleem- de om een saracensisch lachje om den mond. Ik bid u, met mijn verbeulgen groot, te aanvaarden de verzoeking mijner vreugd in uw aller welvaren.

Hoel knikte verzegende. Zijne dochter echter wende verachtelijk het hoofd af in verwaardigend zich niet den hoofschen groot te beantwoorden. Dit ontsnapt gezinsden den bezoeker, maar hij gebarde van niets en juichte:

— Er is goed nieuws, hoer!

— Zoo dan, Diederik? vroeg de huishoer, ten hoogste wezbierg: Schuif dan zetal bij en vertel me wat u vandaag zo ope- ruimd maakt. Mijne dochter, ga naar uwe kamer; binnen een uur zult ge mij in de eetzaal, voor het ontbijt, weervinken.

— Gelaten voldeed de maagd aan het ver- zoek. Diederik's gloeiende ooggen schoten stralen, die het meisje poogden te doorbo- ren en haar tot buiten volgden. Dan sloeg hij de armen kruisvelgen over de borst en een duivelschen schaterlach losbarstende, spotte hij:

— Waarlijk, Mher Hoel, uw tobelduife — verschoen mij deze vrijspigtig uitdruk- king — schijnt in een kwaad led te taken. Hare wangen droeten niet meer op van 't schreien; zij sproekt niet, eet weinig, is altijd treurig en ontweid, weiget mij den wedroergt; zij kwint nietgeeststaende de ontfelbare zespazalen, welke gij, haar va-